

הוראה מותאמת ואסטרטגיות למידה

נתנאלה בראל
MA מומחית ללקויות למידה

מהי הוראה מותאמת?

הוראה המכוונת ישירות לצורכי התלמיד.

מסייעת לתלמיד לנצל את כושרו ואת ידיעותיו, כך שיוכל לתפקד במיטב יכולתו בכיתתו ובחברת בני גילו.

(קדרון, 1985)

תהליך ההוראה יתבצע על ידי בחירת שיטות למידה וחומרי הוראה המתאימים לתלמיד ולקשייו הייחודיים, תוך טיפוח תחומי החוזק שלו.

למידה מתווכת- פויירשטיין

זהו תהליך למידה בו קיימת אינטראקציה:

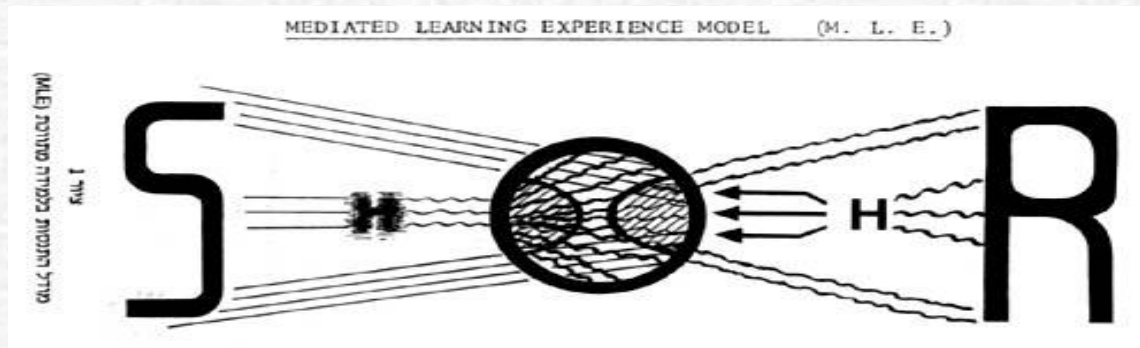

המטרה:

שיח בין הלומד והמלמד שישפיע על יחסי הגומלין של הלומד עם סביבתו ולספק לו כלי קוגניטיבי חדש לשימוש עתידי ולא רק עכשווי בכל סביבה בה יימצא.

תפקיד המתווך

1. לפני הגירוי- בחירת משימה מתאימה, הגירוי הנכון.
2. תיווך בין המשימה לתלמיד- להסביר, למקד, לארגן, להדגיש...
3. המתווך נמצא בין התלמיד למשימה- וויסות תגובת הפרט. לפני שאתה עונה תחשוב.
4. לאחר המשימה- מישוב התגובה, לשקף, להסביר ומדוע מצליחים/ לא מצליחים.

גירוי

תגובה

מה בין הוראה רגילה ללמידה מתווכת?

הוראה רגילה	למידה מתווכת	
המורה מציב עצמו לעיתים במקום הלומד כדי להדגים לו איך טוב יותר לפעול.	המתווך נמצא בין הגירוי לתגובה: מעצב את הגירוי ונותן ללומד כלים להתמודד איתו.	מיקום המתווך
להעביר לתלמיד כמה שיותר מיומנויות, מידע וידע בתחומי תוכן ספציפי.	להגביר את יכולת הלמידה ואת כושר ההשתנות.	המטרה
עפ"י רמת ההישגים של התלמיד	עפ"י יכולת ההשתנות של הלומד ויכולתו להיות עצמאי.	מידת ההצלחה
המורה מביא את החומר לתלמיד ומתייחס לכמויות {כמה} שלמד ולתוצאות שהשיג. לא מלמד כלים.	המתווך מביא את התלמיד אל החומר. הדגש הוא על הדרכים {האיך} הטובות ללמידה.	מהלך הלמידה

אסטרטגיות למידה

אסטרטגיות למידה הן היכולת להשתמש במספר מיומנויות למידה בעת אחת, באופן אוטומטי, תוך הפעלת שיקול דעת מהיר ותת מודע באילו מיומנויות עלינו לבחור על מנת להשיג את המטרה הניצבת בפנינו.

עקרונות בהוראה מותאמת

הוראה מפורשת

שיטתיות ועקביות

שיח מטה- קוגניטיבי

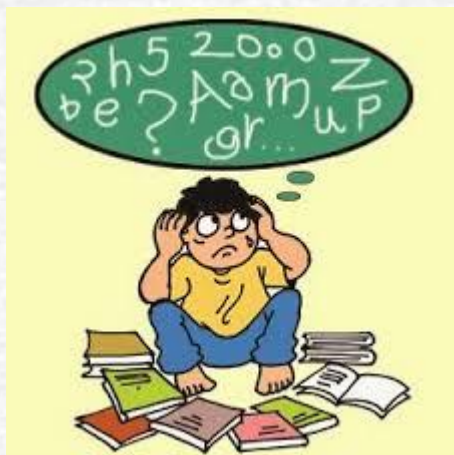
תומכי זיכרון יעילים

הדרגתיות- רמות קושי

שילוב משימות שונות

ספיראליות

משוב

הוראה מפורשת

"בכל פעם שאני מלמד אתכם אני גוזל מכם את האפשרות ללמוד בעצמכם".

(ז'אן פיאז'ה)

"הרבה טעויות היינו מונעים מבני אדם, אילו לימדנו אותם כיצד לחשוב ולא

מה עליהם לחשוב"

(גיאורג כריסטוף ליכטנברג)

מאפייני ההוראה המפורשת

- מטרת השיעור מפורשת.
- מהלך השיעור ברור ויש התייחסות אליו במהלך השיעור.
- הסבר של מושגים ומיומנויות הנדרשות להשגת המטרה.
- הדגמת מיומנויות.
- שאילת שאלות מטה-קוגניטיביות.
- כאשר יש משוב- וידוא הבנה והפנמה של המידע.
- כאשר המשתתפים פעילים, נלהבים במעשה של למידה.
- סיכום השיעור- המורה והתלמיד (בדרכים שונות), מבקשים לברר אם ובאיזו מידה המטרה הושגה.

מטה - קוגניציה

מטה-קוגניציה (Flavell,1976) מוגדרת כמצב של 'חשיבה על חשיבה'.

זהו 'ידע מסדר גבוה' הכולל:

1. רכיבי מודעות עצמית- לדוגמה, מודעות לפערים בידע, מודעות לאסטרטגיה אישית.

2. ניהול עצמי על ידי 3 פעולות: תכנון, בקרה, משוב.

רכיבים מטה קוגניטיביים בלמידה

תכנון

בקרה

משוב